

опредмечування його власних творчих потреб на основі інтуїції.

Останнє збагачує уявлення студентів і складає умови для формування інтелектуальних здібностей завдяки отриманню можливостей стимулювання мотивації студента в ході використання методів порівняльного аналізу щодо інтеграції та синтезу інформації, отриманої шляхом творення чуттєвого образу, включення механізмів сенсомоторної сфери, визначення та узагальнення власної позиції щодо стилю, гармонії, особливостей мелодії за допомогою "Ямахи", коли аналізувалися 600 варіантів прикладів звучання різноманітних музичних інструментів та груп. У ході обрання музичного акомпанементу також аналізувалися 200 варіантів гармонічного та ритмічного супроводу, що забезпечувало формування цілісного чуттєвого образу, реалізацію зв'язку теоретичних знань із конкретно предметними, активний синтез репродуктивного та продуктивного типу мислення; формування мобільності, гнучкості, швидкості мислення, самостійну розробку інструктажу до використання "Ямахи". Суть цього монтажу полягала у такому:

- 1) обирається зразок мелодії пісні (знайомої, чи незнайомої);
- 2) за допомогою графі "стиль" індивідуально обирається ритмічний, ударний супровід, який заводиться у пам'ять "Ямахи";
- 3) використовується прийом монтажу;
- 4) використовується метод порівняльного аналізу на матеріалі визначення особливостей авторської концепції композитора пісні та продуктом власної творчості на основі коментарю, що закладений у "Ямаху" англійською мовою, отримані результати вводяться у пам'ять "Ямахи".

Проведений нами експеримент в рамках позашкільної роботи в оздоровчому таборі дозволив зробити такі висновки:

1. Вправи-завдання, що складені за допомогою "Ямахи" допомагають студентам втілювати принцип зв'язку з життям, сенс якого полягає в інтеграції професійних знань та комп'ютерних технологій. Останнє складає умови для формування інтелектуальних здібностей студентів.

2. Складаються умови для розвитку таких показників інтелектуальних здібностей як гнучкість, мобільність, оригінальність, критичність, уміння інтегрувати різноманітні образи, ідеї, робити самостійно узагальнення, моделювати ситуації та гіпотези.

Подальша перспектива нашого дослідження полягає у розробці нових дидактичних матеріалів та завдань на основі врахування сучасних теорій щодо формування сучасної особистості та сучасних форм мислення.

О.В. Бондаренко

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ В СИСТЕМІ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ШКОЛИ

Сьогодні внаслідок зміни соціальної парадигми буття відбуваються перебудови й в освіті. Однією з них є перехід від предметного навчання до особистісно орієнтованого. Така особистісна орієнтація освіти передбачає вивчення можливостей і обставин індивідуального розвитку, умов саморозкриття й самореалізації людини на різних етапах її життєдіяльності і є характерною як для загальноосвітньої так і для професійної школи. Ідеї щодо поліпшення системи підготовки майбутніх учителів саме за

рахунок практичної й особистісної орієнтації знайшли своє відображення в працях таких учених, як К. О. Альбуханова-Славська, В. О. Моляко, І. С. Якиманська, В. В. Сериков, І. Д. Бех та ін. Складні проблеми демократизації сучасної системи освіти не можна вирішити, не підвищуючи вимог до вчителя. Саме зараз, нам бракує творчого, ініціативного, сміливого до пошуку фахівця, який є готовим до професійної діяльності, вміє правильно поєднати форми та методи педагогічного впливу на школярів, пробудити в них інтерес до пізнання навколишнього світу. Значні можливості у реалізації даних завдань має краєзнавча робота, ефективність якої залежить від готовності вчителя до її проведення. Готовність до краєзнавчої роботи є важливою характеристикою професійності вчителя географії, оскільки вона може забезпечити високі результати педагогічної діяльності.

В останній час вийшло багато праць присвячених дослідженню актуальних питань краєзнавства (М. Костриця, М. Крачило, В. Обозний, М. Стельмахович, В. Струманський та ін.). Проте, ми вважаємо, що питання формування готовності студентів до краєзнавчої роботи в умовах саме особистісно орієнтованого навчання розкрито ще недостатньо.

Аналіз вузівської та шкільної практики й дослідження останніх років показують, що випускники вузу є невідготовленими до краєзнавчої роботи в школі, і якщо ця робота дійсно проводиться на належному рівні, то зазвичай досвідченими вчителями. Підтвердженням цього можуть служити результати спостережень, анкетування та бесід проведених з учнями та педагогами. Вони свідчать про те, що краєзнавчі знання школярів поверхневі та несистематичні. Учителі усвідомлюють важливу роль краєзнавчої роботи у педагогічному процесі, проте організована вона слабо через ряд певних об'єктивних і суб'єктивних причин. Отже, існує певне протиріччя між потребою у формуванні творчої особистості вчителя географії та її традиційною підготовкою у вищій школі. Наслідком такої ситуації є нездатність випускниками реалізувати свої теоретичні знання на практиці, через слабку теоретико-методичну підготовку. Зняття протиріч можливе за умови систематичної підготовки майбутніх учителів, яка забезпечує не лише реалізацію теорії на практиці, а й сприяє формуванню готовності студента до краєзнавчої роботи як важливого показника його професіоналізму.

Що ж означає бути готовим до краєзнавчої роботи з учнями? Така готовність передбачає позитивне ставлення студентів до повноцінної передачі культурних надбань конкретного регіону від покоління до покоління; обізнаність випускників географічного факультету з питань загальнокультурної, спеціально-професійної та спеціально-предметної освіти (за В. Обозним); оволодіння знаннями про структуру особистості її особливості формування та розвитку; набуття відповідних умінь організації активної пошуково-дослідницької діяльності, самооцінку своєї профпідготовки тощо. Достатній розвиток цих характеристик та їх цілісна єдність є показником високого рівня професійної готовності до краєзнавчої роботи. Крім того, підготовка спеціаліста має забезпечуватися не лише на теоретичному рівні, а й обов'язково на практичному й методичному, оскільки це дозволяє уникнути істотних проблем під час роботи в школі.

Отже, формування готовності студентів до краєзнавчої роботи з учнями має важливе значення для реалізації завдань, які стоять перед сучасною системою освіти, а також для професійного становлення особистості майбутнього вчителя.

Подальшого дослідження потребує питання визначення сутності, змісту, структурних компонентів і рівнів готовності вчителів та студентів до краєзнавчої роботи з учнями в шкільній практиці.

Г.І. Матукова

ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

У статті Ганни Іллівни Матукової „Вплив фізичної культури на формування компонентів загальної культури майбутніх фахівців” розглядається фізична культура як важливий компонент загальної культури студента. Результати дослідження виявили, що необхідно змінити погляди студентів на фізичну культуру, ставлення до свого тіла, здоров'я, як головної цінності людини, способу життя, . Для цього потрібні нові форми позааудиторної роботи.

In Ganna Illivna Matukovoj's clause “ Influence of physical training on formation of components of the general culture of the future experts “ is considered physical training as the important component of the general culture of the student. Results of research have revealed, that it is necessary to change sights of students to physical training, the attitude to the body, health, as main value of the person, a way of life. New forms are necessary for this purpose works.

Становлення фізичної культури молодшої людини сьогодення відбувається під впливом багатьох факторів. З одного боку - це сукупність соціально-економічних та психолого-педагогічних відносин, а з другого - діючі сили внутрішнього розвитку, що сприяють змінам у самопізнанні.

В.К. Бальсевич, С.В. Биков, О. Вишневський, Л.І. Лубишева та ін. підкреслюють, що наслідком фізичного виховання є фізична культура (у культурологічному розумінні), яка в співвідношенні з гуманістичним вихованням є вихованням тілесного, психологічного і інтелектуального [2]. О. Вишневський зауважує, що “душа і тіло – поєднані в людині”.

Отже фізична освіта формує індивідуальність та будує “фундамент” здоров'я, яке дуже важливе для майбутнього фахівця. Незважаючи на це, проблема актуалізації фізичної культури серед молоді є головною проблемою сьогодення.

Досліджуючи шляхи активізації і підвищення рухової активності молоді, формування культури сучасного студента, ми прийшли до висновку про хибність деяких поглядів на фізичну культуру як якості особистості.

Ми вважали за необхідне виявити:

- оцінку студентами стану свого здоров'я, рівня фізичної підготовленості,
- погляди майбутнього фахівця на значення фізичної культури у його житті,
- рівень спеціальних знань у галузі фізичної культури,
- розуміння поняття фізичної культури як загальної культури, її зв'язок

з вихованням.

Було опитано та анонімно анкетовано 167 студентів різних курсів (з них 84 – жінки й 83- чоловіки) Криворізького економічного інституту КНЕУ та Криворізького педагогічного університету.

Виявлено, що більша кількість студентів (75 %) не може об'єктивно оцінити рівень своєї фізичної підготовки, вважає кращим відпочинком - пасивним. “Невелике значення” має фізична культура у житті сучасного молодого фахівця у 62% студентів. А рівень спеціальних знань у галузі